

РЕШЕНИЕ

№ 7

София, 20 февруари 2020 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито заседание на седемнадесети февруари две хиляди и двадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕВЕЛИНА СТОЯНОВА

ЧЛЕНОВЕ: МИНА ТОПУЗОВА

ВАЛЯ РУШАНОВА

при участието на секретаря Марияна Петрова
и в присъствието на прокурора Г.Стоянова
изслуша докладваното от съдия Евелина Стоянова
дело № 1108 по описа за 2019 година.

Производството е по реда на глава двадесет и трета от НПК, образувано по жалба на подсъдимия С. И. О. против нова присъда № 200 от 30.09.2019 г., постановена по внохд № 250/19 г. на Апелативния съд-Велико Търново, като присъдата се оспорва в осъдителните ѝ наказателна и гражданска части, с искане за отмяна, оправдаване по възведеното обвинение и отхвърляне на гражданската претенция. Ангажирано е касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК. Пред ВКС подсъдимият лично и защитата му – адв.Георги Лялев, поддържат жалбата.

Прокурорът при Върховната касационна прокуратура счита жалбата за неоснователна.

Гражданският ищец не изпраща процесуален представител.

За да се произнесе Върховният касационен съд, първо наказателно отделение взе предвид следното:

С обвинителния акт спрямо подсъдимия е предявено обвинение по чл.282, ал.2, предл.1 и 2, във връзка с ал.1 от НК, за това, че на 11.09.2017 г. в с.Одърне, в качеството му на длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение – кмет на с.Одърне, Плевенска област, превишил правата си, като разрешил на Х. Г. да извърши добив и транспортиране на дървесина – тополя, ясен, акация и бряст, от парцели с №№ 000159 и 000166 – общинска собственост на община Пордим, находящи се в землището на с.Одърне, каквито правомощия нямал, а същите били от компетентността на Общинския съвет – Пордим и на оправомощените от директора на ДГС-Плевен служители в стопанството, съгласно чл.21, ал.1, т.8 от ЗМСМА, чл.12, ал.1, във връзка с чл.10, ал.1, т.т.1 и 3, вр.с чл.5, ал.3 и ал.1 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти; чл.211, ал.2 и чл.213, ал.1 от Закона за горите, като извършил горното с цел да набави за Х. Г. облага в размер на 8250 лева, явяваща се пазарната стойност на незаконно добитата дървесина в посочените имоти и от това са настъпили значителни вредни последици за община Пордим в размер на 9750 лева,

представляваща сума от пазарната стойност на дървесината и нанесената щета от незаконно отсечените дървета.

С присъда по нохд № 931/18 г. Окръжният съд-Плевен оправдал подсъдимия О. по предявеното му обвинение по чл.282, ал.2, предл.1 и 2, във връзка с ал.1 от НК и отхвърлил предявения срещу него от Кмета на община Пордим граждански иск за имуществени вреди в размер на 9750 лева, ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателното изплащане. На основание чл.190 НПК съдът постановил направените по делото разноси да останат за сметка на държавата.

По протест на прокурора с искане за осъждане на подсъдимия по предявеното му обвинение, по внохд № 250/19 г. Апелативният съд-Велико Търново отменил присъдата на ПОС и вместо нея на 30.09.2019 г. постановил нова присъда под № 200, с която признал подс.О. за виновен в това на 11.09.2017 г. в с.Одърне, в качеството му на длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение – кмет на с.Одърне, Плевенска област, с цел да набави за Х.Г. облага, превишил правата си като в нарушение на чл.21, ал.1, т.8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.12, ал.1, вр. с чл.10, ал.1, т.т.1 и 3, във връзка с чл.5, ал.3 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии-държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, разрешил на Г. да извърши добив и транспортиране на дървесина – тополя, ясен, акация и бряст от парцел 000166 – общинска собственост на община Пордим, находящ се в землището на с.Одърне, каквито правомощия нямал и от това са могли да настъпят немаловажни вредни последици, поради което и на основание чл.282, ал.2, пр.2, вр.с ал.1 и чл.54 от НК го осъдил на 1 година и 6 месеца лишаване от свобода с отлагане изпълнението на наказанието за срок от 3 години, като го оправдал за част от първоначално предявеното му обвинение, свързано с парцел № 000159 в землището на с.Одърне, Плевенска област; да е нарушил разпоредбите на чл.213, ал.1, т.2 и чл.211, ал.2, т.1 от Закона за горите, както и за това от деянието да са настъпили значителни вредни последици за община Пордим в размер на 9750 лева. Със същата присъда е ангажирана отговорността на подс.О. на основание чл.45 от ЗЗД, като той е осъден да заплати на община Пордим обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 2083,90 лева, представляващи пазарната стойност на незаконно отсечената дървесина, дължимо ведно със законната лихва от 11.09.2017 г. до окончателното изплащане, като искът в останалата му част до размер 9750 лева, като неоснователен и недоказан е отхвърлен. В тежест на подсъдимия са възложени деловодните разноси.

Като съобрази горното, доводите на страните и след проверка в пределите по чл.347, ал.1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение установи:

Пределите на настоящата проверка са стеснени с оглед на инициирания образуването на производството по реда на глава двадесет и трета от НПК – подсъдимия, и поставените от него на вниманието на ВКС оплаквания срещу дейността на въззивния съд. Иначе казано, вън от проверката стои оправдаването на подс.О. за част от първоначално предявеното му обвинение, посочено по-горе и частта, с която гражданският иск е отхвърлен за сумата над 2083,90 лева.

Както се спомена подсъдимият оспорва осъдителните наказателна и гражданска части на въззивната нова присъда с искане за оправдаване и отхвърляне на предявения срещу него граждански иск.

I. По наказателно осъдителната част на новата присъда:

Известно е, че обективен признак на инкриминирания престъпен състав са „немаловажните вредни последици“, които по естеството си могат да бъдат с имуществен и/или неимуществен характер.

ВТАС е приел, че този признак на престъпния състав е налице, защото от деянието, извършено от подсъдимия на 11.09.2017 г. са настъпили имуществени вреди в размер на 2083,90 лева и неимуществени вреди отразили се негативно на екологията и чистотата на въздуха (л.8 от мотивите).

Това решение на въззивната инстанция се основава на съществено нарушение на процесуалните правила от категорията на абсолютните, посочени в чл.348, ал.3, т.т.2-4 от НПК.

Данните по делото указват, че в хода на първоинстанционното разглеждане на делото института на изменение на обвинението по чл.287 от НПК, не е ползван от прокурора. С други думи обвинението срещу подсъдимия О. е това, което е намерило израз в обвинителния акт. В обстоятелствената част и диспозитива на същия липсва фактическо и юридическо обвинение срещу подсъдимия за немаловажни вредни последици с неимуществен характер въобще, какво остава за такива, каквито е възприел ВТАС – в областта на екологията и чистотата на въздуха. Съдът по същество не е имал процесуална възможност да нарушава пределите, очертани с обвинителния акт, да възприема за установени факти, каквито не се претендират от прокурора и по които подсъдимият не се е защитава в хода на производството.

По сходен начин стоят нещата и с вредите от имуществен характер, в размер на 2083,90 лева. С обвинителния акт са предявени такива вреди в размер на 9750 лева, по което обвинение обаче подсъдимият е оправдан от въззивния съд. Тъкмо с последното ВТАС не се е съобразил, като е осъдил подсъдимия за вредни последици с имуществен характер, в размер на 2083,90 лева. След оправдаването на подсъдимия по предявеното му обвинение в коментирания посока за сумата от 9750 лева, не са останали имуществени вреди, за които отговорността му би било възможно да се ангажира. По същество стореното от въззивния съд дава основание за извод, че подс.О. е осъден по непредявено обвинение, каквото се явява това за настъпили имуществени вреди в размер над този, за който той е оправдан.

При тези съображения ВКС не намира да е налице обективния признак на инкриминирания престъпен състав, за който иде реч, а отсъствието му очертава несъставомерност по смисъла на чл.24, ал.1, т.1 от НПК. Поради това подсъдимият трябва да бъде оправдан по обвинението по чл.282, ал.2, предл.2, във връзка с ал.1 от НК, новата присъда - да се отмени в наказателно осъдителната ѝ част, по приложението на чл.66, ал.1 от НК и в частта, с която в тежест на подс.О. са поставени направените по делото разноси. Същите разноси следва да останат за сметка на държавата – виж чл.190, ал.1 от НПК.

II. По гражданско осъдителната част на новата присъда:

Както се спомена с присъдата на ПОС гражданският иск предявен от община Пордим е отхвърлен изцяло.

Гражданският ищец не е оспорил присъдата на ПОС в тази ѝ част.

Въззивната проверка е иницирана по протест на прокурора насочен към осъждане на подсъдимия по предявеното му обвинение.

При тези констатации се налага извод, че първоинстанционната присъда в частта, с която е отхвърлен гражданският иск на община Пордим е влязла в сила при условията на чл.412, ал.2, т.3 от НПК и ВТАС не е имал процесуална възможност да се произнася по гражданския иск.

Това налага отмяна на новата присъда в частта, с която е ангажирана гражданската отговорност на подсъдимия по реда на чл.45 от ЗЗД.

Водим от горното и на основание чл.354, ал.1, т.2 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ нова присъда № 200 от 30.09.2019 г., постановена по внохд № 250/19 г. на Апелативния съд - Велико Търново в наказателно и гражданско осъдителните й части, в това число и по приложението на чл.66, ал.1 от НК и в частта, с която разноските по делото са поставени в тежест на подсъдимия, като оправдава подсъдимия С. И. О. по обвинението по чл.282, ал.2, предл.2, във връзка с ал.1 от НК.

ОСТАВЯ в сила същата присъда в оправдателната й част и в частта, с която гражданския иск на община Пордим е отхвърлен за сумата над 2083,90 лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: